

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

RADA

Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie na temat pracy z młodzieżą

(2010/C 327/01)

RADA I PRZEDSTAWICIELE RZĄDÓW PAŃSTW CZŁONKOWSKICH ZEBRANI W RADZIE:

MAJĄC NA UWADZE POLITYCZNE TŁO PRZEDMIOTOWEJ KWESTII PRZEDSTAWIONE W ZAŁĄCZNIKU, A ZWŁASZCZA FAKT, ŻE:

- (1) W myśl Traktatu działania UE mają sprzyjać rozwijaniu programów wymiany młodzieży i instruktorów społeczno-oświatowych (zwanymi dalej „liderami młodzieżowymi i osobami pracującymi z młodzieżą”) oraz zachęcać młodzież do uczestnictwa w życiu demokratycznym.
- (2) Decyzją nr 1719/2006/WE ⁽¹⁾ Parlament Europejski i Rada przyjęły program „Młodzież w działaniu”. W programie tym, cieszącym się coraz większym powodzeniem we wszystkich państwach członkowskich, znalazł się ważny element, który ma pomóc podnosić jakość systemów wspierających działania młodzieży oraz sprzyjać rozwijaniu przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego zdolności zajmowania się problematyką młodzieżową.
- (3) W dniu 29 listopada 2009 r. Rada przyjęła rezolucję w sprawie odnowionych ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży (2010–2018). W ich myśl wspieranie i rozwijanie pracy z młodzieżą należy traktować jako zagadnienie przekrojowe.
- (4) W konkluzjach z dnia 17 czerwca 2010 r. Rada Europejska stwierdziła, że oczekuje przedstawienia innych projektów przewodnich przed końcem bieżącego roku ⁽²⁾.

W ŚWIETLE:

Pierwszej Europejskiej Konwencji w sprawie Pracy z Młodzieżą, którą zorganizowano w dniach 7–10 lipca 2010 r. w Gandawie (Belgia) i podczas której zwrócono uwagę na znaczenie pracy z młodzieżą.

ORAZ UWZGLĘDNIAJĄC FAKT, ŻE:

- Jak zaznaczono w odnowionych ramach europejskiej współpracy na rzecz młodzieży (2010–2018) (zwanymi dalej „odnowionymi ramami współpracy”), cele współpracy na rzecz młodzieży są następujące:
 - stwarzanie większych, a przy tym równych szans w dziedzinie edukacji i na rynku pracy, oraz
 - promowanie aktywności obywatelskiej, włączenia społecznego i solidarności wszystkich młodych ludzi.
- W odnowionych ramach współpracy wyznaczono osiem obszarów ⁽³⁾, w których należy podjąć przekrojowe inicjatywy związane z problematyką młodzieżową i w których przydatna może być praca z młodzieżą. Innymi ważnymi obszarami działań w tym względzie są: prawa człowieka i demokracja, różnorodność kulturowa oraz mobilność.
- Rada ustaliła, że w myśl odnowionych ram współpracy „praca z młodzieżą” będzie terminem szerokim, obejmującym wiele działań – podejmowanych przez młodzież, z jej udziałem i na jej rzecz – o charakterze socjalnym, kulturalnym, edukacyjnym lub politycznym. Do działań tych coraz częściej zalicza się także sport i usługi dla młodzieży.
- We wszystkich strategiach i działaniach dotyczących pracy z młodzieżą należy uwzględniać określone zasady przewodnie, a mianowicie wagę propagowania równości płci, zwalczania wszelkich form dyskryminacji, a także poszanowania praw i przestrzegania zasad uznanych m.in. w art. 21 i 23 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej; należy przy tym pamiętać o ewentualnym – uwarunkowanym

⁽¹⁾ Dz.U. L 327 z 24.11.2006, s. 30.

⁽²⁾ Dok. EUCO 13/10.

⁽³⁾ Obszary te to: kształcenie i szkolenie, zatrudnienie i przedsiębiorczość, zdrowie i dobra kondycja, zaangażowanie, wolontariat, włączenie społeczne, młodzież i świat oraz kreatywność i kultura.

wieloma czynnikami – zróżnicowaniu warunków życia, potrzeb, ambicji, zainteresowań i postaw młodzieży oraz traktować wszystkich młodych ludzi jako bogactwo społeczne.

- Jednym z głównych założeń Unii Europejskiej i jej państw członkowskich jest walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Wykluczenie społeczne zagraża pomyślności obywateli oraz ogranicza możliwość wyrażania przez nich poglądów i aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym. Walkę z ubóstwem i wykluczeniem społecznym należy prowadzić zarówno w Unii Europejskiej, jak i poza jej granicami – zgodnie z milenijnymi celami rozwoju ONZ.

STWIERDZAJĄ, ŻE:

- We wszystkich państwach członkowskich ogromna liczba dzieci, młodych ludzi, osób pracujących z młodzieżą i liderów młodzieżowych z różnych środowisk uczestniczy w wielu różnorodnych działaniach związanych z pracą z młodzieżą, korzysta z nich lub je podejmuje. Działania te są prowadzone w wielu kontekstach i dotyczą różnych kwestii mających wpływ na życie tych osób i otaczającą je rzeczywistość.
- Praca z młodzieżą jest działaniem wykraczającym poza program nauczania i może być realizowana jako specjalne zajęcia rekreacyjne; opiera się ona na procesach uczenia się pozaformalnego i nieformalnego i na dobrowolnym udziale. Tymi działaniami i procesami kierują w sposób samodzielny, zbiorowy lub z pomocą nauczycieli i pedagogów osoby pracujące z młodzieżą oraz liderzy młodzieżowi – profesjonalści lub wolontariusze; działania i procesy te mogą się rozwijać i podlegać zmianom w zależności od różnych czynników.
- Praca z młodzieżą jest ustrukturyzowana i realizowana różnorodnie (przez organizacje, którym przewodniczą młodzi, organizacje działające na rzecz młodzieży, grupy nieformalne, usługodawców nastawionych na młodzież, a także przez władze publiczne), a kształt nadaje się jej na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym lub europejskim, w zależności np. od następujących czynników:
 - środowiskowego, historycznego, społecznego i politycznego kontekstu prowadzenia takiej pracy,
 - celu, jakim jest angażowanie wszystkich dzieci i młodych ludzi, zwłaszcza osób o mniejszych szansach, oraz wzmacnianie ich pozycji,
 - uczestnictwa w niej osób pracujących z młodzieżą i liderów młodzieżowych,
 - organizacji, usług lub usługodawców: rządowych, pozarządowych, młodzieżowych lub innych,
 - stosowanego podejścia lub metody uwzględniających potrzeby młodych ludzi.
- W wielu państwach członkowskich ważną rolę we wspieraniu i rozwijaniu lokalnej i regionalnej pracy z młodzieżą odgrywają także władze lokalne i regionalne.

UZNAJĄ, ŻE:

- Młodzież jest integralną częścią coraz bardziej złożonej tkanki społecznej. Młodych ludzi kształtują różne wpływy i środowiska: dom, szkoła, miejsce pracy, rówieśnicy i media. W tym kontekście ogromną rolę rozwojową może odegrać praca z młodzieżą.
- Praca z młodzieżą – będąca uzupełnieniem kształcenia w środowisku formalnym – może przynieść dzieciom i młodzieży znaczne korzyści, gdyż daje mnóstwo różnorodnych okazji do uczenia się pozaformalnego i nieformalnego i jest odpowiednio ukierunkowana.
- W takiej pracy zachęca się młodzież – aktywnie włączając ją w jej rozwijanie i realizowanie – do brania odpowiedzialności za swoje działania i do rozliczania się z nich. Dzięki takiej pracy można tworzyć dogodne, bezpieczne, inspirujące i przyjemne warunki, w których wszystkie dzieci i wszyscy młodzi ludzie – czy to indywidualnie, czy w ramach grupy – mogą się wypowiadać, uczyć od siebie nawzajem, spotykać, bawić, odkrywać świat i eksperymentować.
- Praca z młodzieżą powinna ponadto dawać młodym ludziom możliwość rozwinięcia – w sposób wolny od stereotypów – wielu różnych umiejętności osobistych i zawodowych oraz zdobycia kompetencji kluczowych, które mogą pomóc tworzyć nowoczesne społeczeństwo. Jest zatem ogromnie ważna dla rozwijania niezależności młodych ludzi, wzmacniania ich pozycji i kształtowania w nich ducha przedsiębiorczości.
- Praca z młodzieżą – pozwalająca przekazywać uniwersalne wartości, takie jak prawa człowieka, demokracja, pokój, antyrasizm, różnorodność kulturowa, solidarność, równość oraz zrównoważony rozwój – niesie dodatkową wartość społeczną, ponieważ może:
 - propagować udział w życiu społecznym, odpowiedzialność społeczną, wolontariat i aktywność obywatelską,
 - pomóc budować społeczność i wzmacniać społeczeństwo obywatelskie na wszystkich szczeblach (np. dialog międzypokoleniowy i międzykulturowy),
 - pomóc młodzieży rozwijać kreatywność, świadomość kulturową i społeczną, przedsiębiorczość i innowacyjność,
 - dać wszystkim dzieciom i młodym ludziom szansę włączenia społecznego,
 - stać się dostępną dla młodzieży o mniejszych szansach, gdyż wykorzystuje różne elastyczne metody, które można szybko modyfikować.
- Praca z młodzieżą ma zatem w społeczeństwie wieloraką funkcję i może sprzyjać strategiom związanym z problematyką młodzieżową, np. uczeniu się przez całe życie, włączeniu społecznemu czy zatrudnieniu.

— Praca z młodzieżą – niezależnie od tego, czy podejmują ją ochotnicy czy profesjonalści – daje istotne możliwości społeczno-ekonomiczne, gdyż może generować działalność gospodarczą, zapewnia infrastrukturę, przynosi korzyści gospodarcze oraz zwiększa zatrudnienie (młodzieży). Rynek pracy może korzystać z osobistych i zawodowych umiejętności i kompetencji nabywanych w ramach pracy z młodzieżą przez uczestników, osoby zaangażowane czy liderów młodzieżowych. Takie umiejętności i kompetencje powinny być odpowiednio cenione i faktycznie uznawane.

— Program „Młodzież w działaniu” znacznie pomaga podnosić jakość pracy z młodzieżą na wszystkich szczeblach, rozwijać kompetencje osób pracujących z młodzieżą i liderów młodzieżowych oraz uznawać uczenie się pozaformalne mające miejsce w pracy z młodzieżą, zapewniając osobom pracującym z młodzieżą i liderom młodzieżowym możliwość zdobywania doświadczeń w ramach mobilności edukacyjnej i tworzenia sieci kontaktów.

W ZWIĄZKU Z POWYŻSZYM ZGADZAJĄ SIĘ, ŻE:

Wykonując niniejszą rezolucję, należy uwzględnić następujące zasady:

— w przygotowywaniu, wykonywaniu i ocenie konkretnych inicjatyw dotyczących pracy z młodzieżą powinni – na wszystkich szczeblach – uczestniczyć: młodzież, organizacje młodzieżowe, osoby pracujące z młodzieżą i liderzy młodzieżowi, badacze problematyki młodzieżowej, decydenci oraz inni eksperci do spraw młodzieży,

— należy respektować role i zadania wszystkich zaangażowanych podmiotów działających w ramach swoich kompetencji,

— należy gromadzić i rozpowszechniać gruntową wiedzę o potrzebach z zakresu pracy z młodzieżą,

— do uwzględniania pracy z młodzieżą w innych kierunkach polityki i do realizacji konkretnych inicjatyw dotyczących tej pracy należy w pełni wykorzystać instrumenty wymienione w odnowionych ramach współpracy,

— podczas pracy z młodzieżą należy zwracać szczególną uwagę na włączanie w tę pracę dzieci i młodych ludzi dotkniętych ubóstwem lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.

I DLATEGO ZWRACAJĄ SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, BY:

— Sprzyjały różnego rodzaju trwałemu wsparciu na rzecz pracy z młodzieżą, np. zapewnianiu wystarczających środków finansowych, zasobów lub infrastruktury. Oznacza to również usuwanie przeszkód utrudniających podejmowanie pracy z młodzieżą, a w stosownych przypadkach tworzenie strategii na rzecz pracy z młodzieżą.

— Wspierały i zwiększały udział pracy z młodzieżą we wdrażaniu odnowionych ram współpracy, co dotyczy zwłaszcza wkładu pracy z młodzieżą w realizację celów wyznaczonych we wspomnianych wcześniej obszarach działania.

— Doprowadziły, w stosownych przypadkach, do sytuacji, w której ważną rolę w rozwijaniu, wspieraniu i realizacji pracy z młodzieżą będą odgrywać władze i podmioty lokalne i regionalne.

ZWRACAJĄ SIĘ DO KOMISJI, BY:

— Przygotowała studium mające uwidocznic różnorodność, zakres i skutki pracy z młodzieżą w UE i by uwzględniła pracę z młodzieżą w sprawozdaniu UE na temat młodzieży.

— Wspierała inicjatywy europejskich pozarządowych organizacji młodzieżowych oraz inicjatywy mniejsze w celu kształtowania silnego europejskiego społeczeństwa obywatelskiego i większego angażowania młodych ludzi w życie demokratyczne.

— Podnosiła jakość pracy z młodzieżą, wzmacniała budowanie potencjału i rozwijanie kompetencji osób pracujących z młodzieżą i liderów młodzieżowych oraz dbała o uznawanie uczenia się pozaformalnego, jakie ma miejsce podczas pracy z młodzieżą, dając osobom pracującym z młodzieżą i liderom młodzieżowym możliwość zdobywania doświadczeń w ramach mobilności edukacyjnej.

— Rozwijała i wspierała tworzenie przyjaznych dla użytkownika narzędzi europejskich (takich jak Youthpass), przydatnych w niezależnym ocenianiu i w samoocenie, oraz instrumentów dokumentujących kompetencje osób pracujących z młodzieżą i liderów młodzieżowych, które pomogłyby w uznawaniu pracy z młodzieżą w Europie i ocenianiu jej jakości.

— Zapewniła na szczeblu europejskim wystarczające i właściwe możliwości stałej wymiany nowatorskich badań, strategii, sposobów podejścia, praktyk i metod, takie jak: bazy danych, działania w zakresie partnerskiego uczenia się oraz konferencje.

WZYWAJĄ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE I KOMISJĘ, ABY W RAMACH SWOICH KOMPETENCJI:

— Tworzyły lepsze warunki i większe możliwości rozwijania, wspierania i realizowania pracy z młodzieżą na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim.

— W pełni uznały i zwiększyły rolę pracy z młodzieżą w społeczeństwie oraz szerzyły wiedzę na jej temat.

— Umożliwiły podniesienie jakości pracy z młodzieżą.

- Wspierały opracowywanie nowych strategii – lub doskonalenie istniejących – na rzecz budowania potencjału osób pracujących z młodzieżą i liderów młodzieżowych oraz by wspierały społeczeństwo obywatelskie we wdrażaniu odpowiednich form szkolenia dla osób pracujących z młodzieżą i dla liderów młodzieżowych.
- Określiły rodzaje pracy z młodzieżą, kompetencje i metody, które stosują osoby pracujące z młodzieżą i liderzy młodzieżowi, co pozwoli opracować strategie podnoszenia jakości tej pracy oraz powszechniejszego jej uznawania.
- Zwiększały szanse na zatrudnienie i mobilność osób pracujących z młodzieżą i liderów młodzieżowych poprzez lepsze informowanie o ich kwalifikacjach i uznawanie umiejętności, które posiadają dzięki zdobytemu doświadczeniu.
- Propagowały i wspierały badania nad pracą z młodzieżą i polityką młodzieżową, w tym ich historyczny wymiar i ich adekwatność względem dzisiejszych strategii pracy z młodzieżą.
- Udostępniały dostatecznie dużo informacji o pracy z młodzieżą i umożliwiały dotarcie do nich dzięki takim mechanizmom, jak europejskie i krajowe kampanie na temat tej pracy, oraz by zwiększały efekt synergii i uzupełnianie się inicjatyw Unii Europejskiej, Rady Europy innych podmiotów szczebla lokalnego, regionalnego, krajowego i europejskiego.
- Promowały możliwości wymiany, współpracy i tworzenia sieci kontaktów osób pracujących z młodzieżą i liderów młodzieżowych, decydentów i naukowców na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym, europejskim i międzynarodowym.
- W kontekście pracy z młodzieżą promowały, w stosownych przypadkach, rozwijanie systematycznych ocen umiejętności i kompetencji na potrzeby wszelkich form szkolenia mających służyć nabyciu wiedzy i uaktualnieniu umiejętności.

ZACHĘCAJĄ PRZEDSTAWICIELI SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO ZAJMUJĄCYCH SIĘ PROBLEMATYKĄ MŁODZIEŻOWĄ, BY:

- Zwiększali dostępność pracy z młodzieżą dla wszystkich dzieci i młodych ludzi, zwłaszcza dla osób o mniejszych szansach.
- Propagowali różne formy szkolenia osób pracujących z młodzieżą i liderów młodzieżowych zajmujących się w społeczeństwie obywatelskim problematyką młodzieżową, po to by zagwarantować dobrą jakość tej pracy.
- Ocenili istniejące sposoby podejścia do pracy z młodzieżą oraz praktyki i metody w tym zakresie, a także stale inwestowali w ich nowatorski rozwój, przygotowując nowe inicjatywy i działania oparte na rzeczywistych życiowych doświadczeniach dzieci, młodzieży oraz osób pracujących z młodzieżą i liderów młodzieżowych.
- Dokonywali wymiany informacji i wzorcowych rozwiązań, współpracowali ze sobą i tworzyli sieci kontaktów na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim.

PODKREŚLAJĄ, ŻE WAŻNE JEST, BY:

W kontekście realizacji strategii „Europa 2020” na rzecz konkurencyjnej, zrównoważonej Europy sprzyjającej włączeniu społecznemu:

- uznać zasadniczą rolę pracy z młodzieżą jako narzędzia oferującego wszystkim młodym ludziom możliwość uczenia się pozaformalnego,
- zadbać o pełne uwzględnienie pracy z młodzieżą w inicjatywie „Mobilna młodzież” oraz w innych programach/politykach mających wyposażyć wszystkich młodych ludzi – szczególnie tych o mniejszych szansach – w stosowne umiejętności i kompetencje kluczowe, które będą niezbędne w życiu społecznym i gospodarczym od roku 2020.

ZAŁĄCZNIK

Tło polityczne

Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie z dnia 14 grudnia 2000 r. w sprawie włączenia społecznego młodzieży ⁽¹⁾.

Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie z dnia 14 lutego 2002 r. w sprawie wartości dodanej wolontariatu młodzieży w kontekście rozwijania działania Wspólnoty na rzecz młodzieży ⁽²⁾.

Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie z dnia 28 maja 2004 r. w sprawie społecznej integracji młodzieży ⁽³⁾.

Rezolucja Rady i zgromadzonych w Radzie przedstawicieli rządów państw członkowskich dotycząca uznawania wartości kształcenia nieformalnego i incydentalnego wśród młodzieży europejskiej ⁽⁴⁾.

Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie z dnia 22 maja 2008 r. w sprawie integracji społecznej młodych ludzi o mniejszych szansach.

Zalecenie Rady z dnia 20 listopada 2008 r. w sprawie mobilności młodych wolontariuszy w Unii Europejskiej ⁽⁵⁾.

Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1098/2008/WE z dnia 22 października 2008 r. w sprawie Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym (2010) ⁽⁶⁾.

Decyzja Rady 2010/37/WE z dnia 27 listopada 2009 r. w sprawie Europejskiego Roku Wolontariatu Propagującego Aktywność Obywatelską (rok 2011) ⁽⁷⁾.

Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie pt. „Aktywne włączanie młodzieży: walka z bezrobociem i ubóstwem” ⁽⁸⁾.

Konkluzje Rady z dnia 11 maja 2010 r. w sprawie kompetencji pomagających uczyć się przez całe życie i sprzyjających nowym umiejętnościom w nowych miejscach pracy ⁽⁹⁾.

Komunikat Komisji pt. „Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” ⁽¹⁰⁾.

Rezolucja Rady Europy w sprawie polityki młodzieżowej ⁽¹¹⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. C 374 z 28.12.2000, s. 5.

⁽²⁾ Dz.U. C 50 z 23.2.2002, s. 3.

⁽³⁾ Dok. 9601/04.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 168 z 20.7.2006, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 319 z 13.12.2008, s. 8.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 298 z 7.11.2008, s. 20.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 17 z 22.1.2010, s. 43.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 137 z 27.5.2010, s. 1.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 135 z 26.5.2010, s. 8.

⁽¹⁰⁾ COM(2010) 2020 wersja ostateczna.

⁽¹¹⁾ Rezolucja CM/Res (2008)23. Przyjęta przez Komitet Ministrów w dniu 25 listopada 2008 r. na 1042. posiedzeniu wiceministrów.